

Warszawa, dnia 22 stycznia 2020 r.

**Pan
Sebastian Kaleta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Sprawiedliwości**

**STANOWISKO
ZWIĄZKU PRACODAWCÓW BRANŻY INTERNETOWEJ INTERACTIVE
ADVERTISING BUREAU W/S PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O
PRAWACH KONSUMENTA ORAZ USTAWY – KODEKS CYWILNY
WDRAŻAJĄCEGO DO POLSKIEGO PORZĄDKU PRAWNEGO PRZEPISY
DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/770
Z DNIA 20 MAJA 2019 ROKU ORAZ DYREKTYWY PARLAMENTU
EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/771 Z DNIA 20 MAJA 2019 R.**

Szanowna Panie Ministrze,

W związku z publikacją przez Ministerstwo Sprawiedliwości projektu ustawy z 16 września 2020 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz ustawy – Kodeks Cywilny (dalej „Projekt”) oraz skierowania go do konsultacji, w imieniu branży internetowej Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska (dalej: „IAB Polska”) pragnie wyrazić swoją opinię w zakresie proponowanych zmian, istotnych z perspektywy przedsiębiorców działających w Internecie.

1. Wstęp

Na wstępie zwracamy uwagę, że IAB Polska nie został uwzględniony w rozdzielniku pisma kierującego Projekt do konsultacji publicznych i nie otrzymał zaproszenia do zgłoszenia swoich uwag do Projektu. IAB Polska, jako zrzeszenie ponad 200 członków, wśród których znajdują się m.in. największe portale internetowe, sieci reklamowe, domy mediowe i agencje interaktywne, ceni sobie możliwość współpracy w zakresie wdrażania do polskiego porządku prawnego koniecznych zmian, mających wpływ na przedsiębiorców działających w Internecie oraz świadczonych przez nich usług. Obecnie IAB Polska współpracuje między innymi z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów w zakresie projektu unijnego rozporządzenia o usługach cyfrowych (Digital Services Act) oraz z Ministerstwem Rozwoju, Pracy i Technologii w zakresie projektu rozporządzenia o rynkach cyfrowych (Digital Markets Act). Projektowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmiany w prawie konsumenckim, stanowiące wdrożenie dyrektywy Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) 2019/770 z dnia 20 maja 2019 roku oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. dotyczą w dużej mierze przedsiębiorców dostarczających treści cyfrowe i usługi cyfrowe, a zatem podmiotów reprezentowanych przez IAB Polska. Mając powyższe na uwadze prosimy o przyjęcie opinii wyrażonych w niniejszym piśmie oraz o włączenie w przyszłości IAB Polska w prace nad aktami prawnymi mogącymi dotyczyć przedsiębiorców z branży internetowej.

2. Uwagi ogólne

IAB Polska zgadza się z podejściem Ministerstwa i obranym kierunkiem projektowanych regulacji, stanowiących dosyć dokładną transpozycję dyrektyw unijnych. Nowelizacja jest zasadniczo zgodna z oryginalnym brzmieniem dyrektyw, a proponowany kształt przepisów ustawy o prawach konsumenta nie odbiega znacząco od treści implementowanych aktów prawnych. Należy zatem z zadowoleniem przyjąć proponowany model implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/770 z dnia 20 maja 2019 roku oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r., zapewniający unifikację i harmonizację ochrony zapewnianej konsumentom w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Opublikowany projekt nowelizacji zawiera jednak pewne rozbieżności w stosunku do brzmienia implementowanych dyrektyw, na które zwracamy uwagę poniżej.

3. Obiektywne wymogi zgodności treści cyfrowych bądź usługi cyfrowej z umową (art. 43i ustawy o prawach konsumenta)

Przewidziany w Projekcie nowy art. 43i ustawy o prawach konsumenta stanowi implementację art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/770 w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych (dalej: „Dyrektywa Cyfrowa”). W art. 43i ust. 2 przewidziano obowiązek przedsiębiorcy dotyczący informowania *konsumenta o aktualizacjach, w tym dotyczących zabezpieczeń, niezbędnych do zachowania zgodności treści cyfrowej lub usługi cyfrowej z umową* oraz dostarczania tych aktualizacji konsumentowi przez odpowiedni czas w zależności o rodzaju umowy i okresu jej trwania. Tymczasem art. 8 ust. 2 Dyrektywy Cyfrowej co prawda przewiduje w stosunku do przedsiębiorców obowiązek zapewnienia prawidłowego informowania konsumenta o aktualizacjach i ich dostarczania, jednak nie przesądza o obowiązku osobistego wykonywania tych czynności przez przedsiębiorcę dostarczającego daną treść czy usługę cyfrową.

Dla utrzymania jednolitości i jasności wprowadzanych regulacji godnym rozważenia wydaje się przyjęcie bardziej dosłownego tłumaczenia powołanego przepisu dyrektywy i obciążenie przedsiębiorcy jedynie obowiązkiem zapewnienia, aby konsument był informowany o aktualizacjach, w tym aktualizacjach zabezpieczeń, które są niezbędne do zachowania zgodności treści lub usługi cyfrowej z umową i aby takie aktualizacje były mu dostarczane przez wskazany w ustawie okres.

Dodatkowo warto wskazać, że Projekt nieco odmiennie od Dyrektywy Cyfrowej reguluje status umowy, w odniesieniu do której konsument (najpóźniej w chwili zawarcia umowy) wyraźnie i odrębnie zaakceptował brak konkretnej cechy treści cyfrowej lub usługi cyfrowej. Zgodnie z art. 8 ust. 5 Dyrektywy Cyfrowej w opisanym przypadku uznaje się, że brak zgodności z umową nie istnieje, podczas gdy projektowany art. 43i ust. 4 ustawy o prawach konsumenta przewiduje brak odpowiedzialności przedsiębiorcy za niezgodność z umową w takim przypadku.

4. Obowiązki przedsiębiorcy w przypadku rozwiązania umowy o dostarczanie treści cyfrowej lub usługi cyfrowej (art. 43i ustawy o prawach konsumenta)

Transpozycja art. 16 Dyrektywy Cyfrowej, dotyczącego obowiązków przedsiębiorcy w przypadku rozwiązania umowy, miałyby zgodnie z Projektem zostać dokonana w art. 43i ustawy o prawach konsumenta. Należy w tym miejscu podkreślić, że Projekt pomija jednak dwa istotne postanowienia z art. 16 Dyrektywy Cyfrowej, co może skutkować niedoprecyzowaniem obowiązków i uprawnień przedsiębiorców i konsumentów.

Po pierwsze, Projekt nie przewiduje przeniesienia do ustawy o prawach konsumenta wprost art. 16 zd. drugie Dyrektywy Cyfrowej. Zgodnie z tym przepisem *w sytuacji, w której umowa przewiduje dostarczanie treści cyfrowych lub usługi cyfrowej przez określony czas w zamian za zapłatę ceny, a te treści cyfrowe lub ta usługa cyfrowa były zgodne z umową w pewnym okresie poprzedzającym rozwiązanie umowy, przedsiębiorca zwraca konsumentowi tylko część ceny zapłaconej przez konsumenta, proporcjonalnie do okresu, w którym dane treści cyfrowe lub dana usługa cyfrowa były niezgodne z umową, oraz część ceny zapłaconej przez konsumenta z góry za pozostały okres trwania umowy, gdyby nie została ona rozwiązana*. Cytowany fragment Dyrektywy Cyfrowej stanowi istotne wyjaśnienie, uściślające zasady rozliczeń pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem w wypadku rozwiązania umowy i jako taki nie powinien być pominięty w projektowanej nowelizacji.

Drugim brakującym postanowieniem przewidzianym Dyrektywą Cyfrową jest przepis, który stanowiłby odpowiednik art. 16 ust. 5 Dyrektywy Cyfrowej, zgodnie z którym *przedsiębiorca może uniemożliwić konsumentowi dalsze korzystanie z treści cyfrowych lub usługi cyfrowej, w szczególności przez uniemożliwienie konsumentowi dostępu do treści cyfrowych lub usługi cyfrowej lub przez zablokowanie konta użytkownika, bez uszczerbku dla prawa konsumenta do odzyskania treści wytworzonych lub dostarczonych przez siebie w trakcie korzystania z treści cyfrowej lub usługi cyfrowej*. Jest to kolejny przepis precyzujący relacje przedsiębiorcy i konsumenta po rozwiązaniu umowy i usuwający wątpliwości co do granic, w ramach których przedsiębiorca może dbać o swoje interesy wywiązując się jednocześnie ze swoich zobowiązań wobec konsumenta. Warto zatem, by analogiczna regulacja również została wprost włączona do Projektu.

5. Prawa osób trzecich

Zarówno Dyrektywa Cyfrowa (art. 10), jak i Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniająca rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywę 2009/22/WE i uchylająca

dyrektywę 1999/44/WE (dalej: „Dyrektywa Towarowa”) (art. 9) przewidują obowiązek zapewnienia konsumentowi środków ochrony prawnej przysługujących w przypadku braku zgodności z umową, jeśli ograniczenie wynikające z naruszenia praw osób trzecich, w szczególności praw własności intelektualnej, uniemożliwia lub ogranicza korzystanie z towarów, treści cyfrowej lub usługi cyfrowej.

Tymczasem Projekt przewiduje w zakresie wad prawnych jedynie nowelizację przepisów Kodeksu Cywilnego poprzez usunięcie *błędno z punktu widzenia SGD utożsamienia niezgodności z umową z wadą wyłącznie fizyczną i rozciągnięciu pojęcia niezgodności z umową również na wady prawne*¹. Proponowana nowelizacja nie przewiduje zatem wprost w ustawie o prawach konsumentów stosowania art. 43d i 43k znowelizowanej ustawy o prawach konsumenta w przypadku wad prawnych towarów, treści cyfrowych lub usług cyfrowych. Brakuje zatem podstawy do stosowania przepisów o rękojmi wprowadzanych art. 43d i 43k znowelizowanej ustawy o prawach konsumenta w przypadku zaistnienia wad prawnych tj. ograniczenia wynikającego z naruszenia praw osób trzecich, w szczególności praw własności intelektualnej, uniemożliwiającego lub ograniczającego korzystanie z towarów, treści cyfrowych lub usługi cyfrowej zgodnie z umową.

Jednocześnie zwracamy uwagę na fakt, iż w Uzasadnieniu projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz ustawy - Kodeks cywilny z dnia 29 grudnia 2020 r. wskazano na wyłączenie stosowania przepisów Kodeksu Cywilnego dotyczących rękojmi względem konsumentów. Projekt natomiast przewiduje, że *do umów zobowiązujących do przeniesienia na konsumenta własności towaru, w tym w szczególności umów sprzedaży, umów dostawy oraz umów o dzieło będące towarem, nie stosuje się przepisów działu III tytułu XI księgi trzeciej ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny*² - a więc wyłącza stosowanie w stosunku do umów z konsumentem przepisów o gwarancji przy sprzedaży (a nie znajdujących się w dziale II tytułu XI księgi trzeciej Kodeksu cywilnego przepisów o rękojmi). Jeżeli w przypadku umów z konsumentem wyłączone miałyby być stosowanie przepisów o rękojmi z Kodeksu Cywilnego (a więc działu II tytułu XI księgi trzeciej Kodeksu cywilnego), projektowana zmiana Kodeksu Cywilnego tym bardziej nie pozwoli na uzupełnienie luki związanej z pominięciem wymaganego Dyrektywą Cyfrową i Dyrektywą Towarową zagwarantowania konsumentom w przypadku wad prawnych towaru, treści lub usługi cyfrowej analogicznych środków ochrony prawnej jak w sytuacji wykrycia wad fizycznych.

---

¹ Uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz ustawy - Kodeks cywilny z dnia 29 grudnia 2020 r., s. 8-9.

² Przewidziany w Projekcie nowy art. 43a ustawy o prawach konsumentów.

Mając zatem na uwadze wszystkie powyżej uwagi uprzejmie wnosimy o weryfikację Projektu we wskazanym zakresie i odpowiednie wprowadzenie sugerowanych zmian.

Z poważaniem,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'W. Schmidt', written in a cursive style.

Włodzimierz Schmidt
Prezes Zarządu